

**Михасюк Д.Д.**

*студент 1-го курсу факультету адвокатури  
Національного університету «Одеська юридична академія»*

## **АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ СТРАХУВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ**

конституція України в статті 59 проголосила найважливішу соціальну функцію адвокатури – забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах. На сьогодні в Україні професією, яка має пряме відношення до надання правової допомоги громадянам і вимагає високої професійності, відповідальності та самовіддачі, є професія адвоката. адвокатська діяльність пов'язана з різними ризиками, включаючи ризики заподіяння ненавмисної шкоди клієнту. Навіть кваліфікований і досвідчений адвокат не захищений від випадкових помилок, які можуть призвести до морального й матеріального збитку третіх осіб. у наслідок таких недоглядів постраждала особа має право притягнути в судовому порядку адвоката до відповідальності. страхування професійної відповідальності адвокатів дає можливість уникнути фінансових проблем і зберегти довіру клієнтів.

Проте, українське законодавство не містить норм, які регулювали б страхування професійної відповідальності адвоката. такі норми відсутні і в нещодавно прийнятому Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року. тому питання страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні є актуальним і потребує детального вивчення та законодавчого врегулювання.

Питання страхування професійної відповідальності адвокатів розглядається в роботах російських вчених д.в. Наумова, с.і. курпикова, Н.Б. Грищенко, о.і. Худякова та українських науковців, таких як в.с. Бігун, і.м. дрозд, Н.о. обловацька, о.а. Файєр, Н.П. якібчук. Зокрема, у статті «страхування професійної відповідальності адвокатів» Н.о. обловацька обґрунтувала необхідність запровадження цього виду страхування в Україні як обов'язкового, але при цьому не було запропоновано моделі страхування професійної відповідальності адвокатів.

На сьогоднішній день в Україні страхові договори професій-

ної відповідальності адвокатів укладаються добровільно на підставі загальних правил страхування, які самостійно розробляють страхові компанії. оскільки відповідальність адвокатів є значною, виникає проблема страхування адвокатського ризику.

в той же час страхування професійної відповідальності адвокатів є одним із міжнародно-правових стандартів. такий стандарт закріплено в Загальному кодексі правил для адвокатів Європейського співтовариства від 01 жовтня 1988 року. відповідно до п. 3.9.1. цього міжнародного акту адвокати завжди повинні бути застраховані від пред'явлення позовів, пов'язаних з недостатньою професійною компетентністю. тому більшість зарубіжних країн запровадили обов'язкове страхування професійної відповідальності адвокатів.

у Німеччині, наприклад, страхування професійної відповідальності адвокатів існує давно і є обов'язковим. в цій країні не можна отримати ліцензію адвоката, не уклавши договору страхування. страхування відповідальності оформлюється відносно конкретного адвоката, а не компанії чи товариства. мінімальний розмір страхової суми з кожного страхового випадку, згідно із договором страхування відповідальності адвокатів, становить 500 тис. німецьких марок.

в литві страхування професійної відповідальності адвокатів також є обов'язковим. в законодавстві литовської республіки передбачено, що займатися адвокатською практикою може тільки адвокат, який застрахував свою професійну діяльність. мінімальний розмір страхової суми становить 50 тис. літів (близько 15 тис. євро).

Найбільша увага питанням страхування професійної відповідальності адвокатів приділяється у Франції. тут в Законі про статус адвоката передбачається обов'язкове страхування його професійної цивільно-правової відповідальності. мінімальний розмір страхової суми складає 2 мільйони франків на рік на одного адвоката. сам договір страхування укладається зі страховою організацією індивідуально адвокатом або групою адвокатів.

вищезазначене дає змогу зробити висновок, що обов'язкове страхування професійної відповідальності адвокатів забезпечує адвокатам належний правовий захист їх діяльності. впровадження даного виду страхування в Україні, яке на даний час знаходиться на початковому рівні, дозволить адвокатам вільно займатися своєю професійною діяльністю, значно підвищити якість юридичного обслуговування клієнтів.